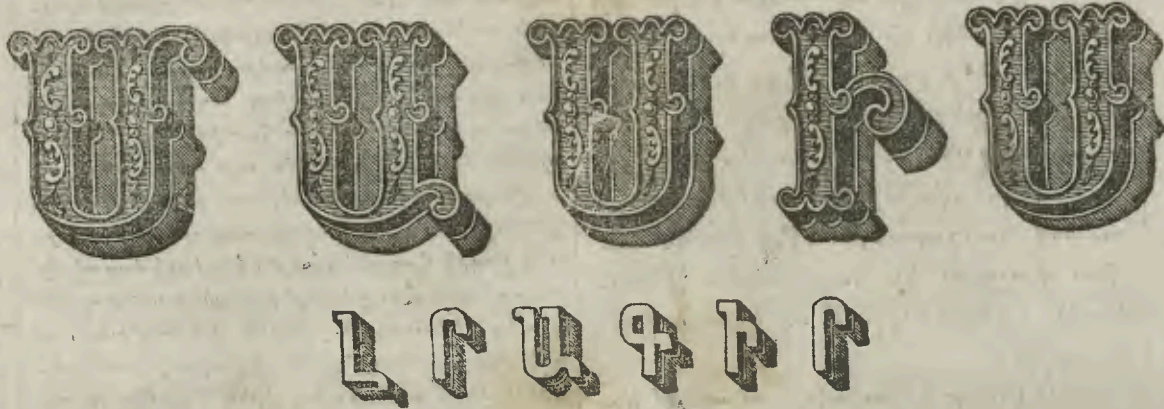

Տարեկան գինն է . . . 130 ռ. 2
Վերցնելու . . . 70 "
Երաժիշտ . . . 40 "
Մէկ ծանուցումը տողին 80 վարդ է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսայն 1 ին
եւ 16 ին կը սկսին :

Դուրս երթալից լրագրիւններուն ծախսու
ծախարը ամեն մէկ թիւին համար 20
վարդ է :
Լրագրիցս վերադարձուլ նամակ կամ որ
եւ իցէ գրութիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ամեն ծախսուն ծախս
քը երկուցին վայել է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՌՍՏԱՆԻՆԻՍՏՈՒՆ 29 ՄԱՅԻՍ

Գաղղիական Միջին-լրագրին հե-
տեւեալ կերպով կը ծանուցանէ Փարի-
զի գեապանաժողովին բացվելը :

« Գաղղիոյ, Եւրոպիոյ, Սիւնի Բը-
րիտանիոյ, Բրուսիոյ, Ռուսիոյ, Սար-
աենիայի եւ Տաճկաստանի լիազօր դե-
պուտէները շարաթ օրը արտաքին գործոց
պաշտօնատունը ժողովելոցն Դանուբեան
իշխանութեանց կազմութեանը ղեկավար
համար : »

Դեպուտանաժողովին անդամներն են՝
Գաղղիոյ կողմէն Ալէքսիս Կոմսը նա-
խագահ, Եւրոպիոյ կողմէն Զիւպեր սե-
պուհը, Եւրոպիոյ կողմէն լորտ Բառուէ,
Սարաենիայի կողմէն Ալեքսանդր Կոմսը,
Բրուսիոյ կողմէն Զաքարիոս Կոմսը,
Ռուսիոյ կողմէն Քիւրյուկ Կոմսը,
Տաճկաստանի կողմէն Գեորգի Գոմսը փա-
շան :

Դեպուտանաժողովին երկրորդ նիստը
ինչպէս որ նախընթաց թուով ծանու-
ցինք՝ ամսոյս 14/26ին օրը եղաւ : Եւ
այժմ շարաթը երկու անգամ կը ժողով-
վի : Արեւմտեան թէ ժողովին գործերը
ամիսու կէս կը տեսնեն :

Փարիզի քաղաքագիտաց ակումբնե-
րուն մէջ կրպի թէ Դանուբեան իշխա-
նութեանց ինչորդ գեապանաժողովին ա-
ռաջին նստին մէջ քննութեան առնելի
է, բայց կերեւի եղեր որ այս նիւթիս վե-
րայց փնտրանութիւնները երկար պիտի
տեսնեն : Երկու իշխանութիւնները միա-
ցնելու գրութիւնը բոլորովին մէկտեղե-
րէն է :

Փարիզի նայաշարքին եկած հեռագ-
րական լուր մը կը ծանուցանէ թէ ամ-
սոյս 24ին շարաթ օրը դեպուտանաժող-
ովին երրորդ նիստը եղեր է, եւ չորրորդն ալ
այսօր պիտի ըլլայ :

Եւրոպիոյ կառավարութեան պաշտո-
նէկը գէտ հասարակաց խորհրդարանին
մէջ Պ. Բարտոլէ ժողովականները քա-
ռաջարկութիւնը որուն հետեւանքը
պաշտօնէկը փոփոխութիւն կամ խոր-
հրդարանին լուծում պիտի ըլլար, եր-
կար փնտրանութեանց նիւթ ըլլայէ եւ
տես, վերջապէս ամսոյս 9/21ին նստին
մէջ եւ առնելով վէճը դադարեցաւ եւ
պաշտօնէկը փնտրելու ապահովեցաւ : Եւրո-
պիական հակառակորդ կողման յաղթու-
թիւնը անարարականի կերեւար, վան-
դի քառասուն ձայնի չափ աւելի կուտ-
կից ունէր : Բայց քանի որ փնտրանու-
թիւնը երկնցաւ, հակառակորդ կողման

կուտակիցները հեռ գհեալ պակսեցան եւ
պաշտօնէկը կուտակիցներն ալ կըցան : Եւ
դարձուածին պատճառ եղան նախ խոր-
հրդարանը լուծվելուն երկուցը, երկ-
րորդ կառավարութեան պաշտօնէկայնե-
րը շուտ մը փոխվելու համար ժողովա-
կանաց մէկ մասին ունեցած դժկամակու-
թիւնը, երրորդ ազատական կողման ա-
ռաջ չէզօր կենալ եւ հարք Պ. Բարտ-
ոլէն առաջարկութեանը գէտ դառնալը,
չորրորդ Հնդկաստանի ընդհանուր կա-
ռավարիչ լորտ Բանիկին նամակը, եւ
մանաւանդ լորտ Իշխանորդի պաշտօնէ-
կի հրաժարիլը : Լորտ Տերպի ալ անգործ
չկեցաւ, իր բոլոր կուտակիցներն ամեն կող-
մանէ իր քովը ժողովից : Եւս պարագա-
նիւրը տեսնելով Պ. Բարտոլէ լորտ
Բարտոլէին, լորտ Տերպի Բարտոլէ եւ
ուրիշ կուտակիցութեանց գլուխնե-
րուն հետ խորհրդակցելու ետեւ իր առա-
ջարկութիւնը եւ առաւ : Եւսանով կա-
ռավարութեան պաշտօնէկայնի կողման
ման պաշտօնէկէն ազատեցան : Բայց
հակառակորդ կողմը պատրաստ կեցած
կը հսկէ յարմար առիթ մը ձեռք ձը-
գելու եւ պաշտօնէկը գէտ մարտնչելու :

Միւրիւ Եւրոպիոյ լրագրին խօսքին
նայելով, հրեկց խորհրդարանի անդամ
ընտրվելու խնդրոյն վրայ օր երկու խորհր-
դարաններուն մէջ մանաւանդ լուծում
յաւ եղած բանախօսութիւնները լմնցեր
են լորտներուն համոզվելով թէ հրեայ-
նիւն իրաւունք ունին խորհրդարանին ան-
դամ ըլլալու : Լորտներուն ըրած այս զե-
ջումին առաջին հետեւանքը պիտի ըլլայ
Պ. Ռաշկիւի ընդունվելը հասարակաց
խորհրդարանին մէջ :

Եւս լրագրիւր կը ծանուցանէ թէ
Եւրոպիոյ ժողովարութիւնը հրաման իւր-
կեր է բոլոր նաւարանները որ զինուորե-
լու եւ պատրաստվելու վրայ եղած բո-
լոր պատերազմական նաւերը շուտով ծո-
վը ելելու փնտրել մէջ դրվին ու Տիւնի-
սա-հանգիստը դուրսը մէկ մասը Եւր-
պիոյ դանդիւ հոն անկրկած Եւրոպիոն
Եւ արձանին բացվելուն համար ըլլալիք
հանդէսներուն ժամանակը :

Բանի մը լրագրիւնը կը կարծեն թէ
գաղղիական նաւախուժութիւն Եւրոպիոյ
զուտարկելու եւ Պալթիկէն Բուսաց նա-
ւախուժ մըն ալ Գաղղիոյ Պրէպիտա-
ւահանգիստը երթալու վրայ ըլլալուն լու-
րերը կասկածի առիթ կըրեն Եւրոպիոյ
կառավարութեան, որ այսպէս շուտով
ծովային մեծ պատրաստութիւններ ընե-
լու եւ ծովեզերայ քաղաքներն ամրա-
ցնելու ձեռք գրկել է :

Հնդկաստանէ. եկած վերջին լուրե-
րուն նայելով, անգղիացուց զօրքերը սաս-
տիկ տաքերը կոխելուն պատճառաւ մեծ
դժուարութիւն կը կրեն ապստամբներն
հալածելու եւ անոնց վերջին տպաստա-
նարանները ձեռքերէն առնելու համար :
Պոմպայի Սիւնի-լրագրին հետեւ-
եալ կերպով կը նկարագրէ այս դժուա-
րութիւնները :

« Դեռ չգիտցողիւր թէ տաքերուն
ժամանակը պատերազմը պիտի շարունակ-
վի կամ թէ առ այժմ դադարելով՝ հո-
տմբերին նորէն պիտի սկսի ու միշտ դա-
ւաւրան մայիս ամիսը պիտի ըլլէ : Տա-
կաւին գէտներէս 150 հազար զինեալ մարդ
ունինք, եւ ամեն առիթ ժողովուրդը մեզ
առանց ձեռնառութեան եւ տեղեկու-
թեան կը թողու : Եւսկի միշտ երկու
տարի 40 հազար օդական զօրք պէտք
պիտի ըլլայ Եւրոպիոյն բերկաւ : Ռա-
շիքոնտի երկիրը ամբողջ թշնամի-
րուն ձեռքն է : Ռաշիքոնտ, Սըր Զիւկ
Ռաշ եւ Ռաշիքոնտ զօրապետներ թը-
նամիներուն անդադար յարձակումներն
աչք բացած չունին : Թէպէտ միշտ յաղ-
թող կը գտնվինք, այսու ամենայնիւ
խիստ դժուար աշխատութիւններ ունինք
առջեւին : »

Լորտ Տերպի անդրանիկ օրդին լորտ
Սթանլէ որ դաղթականութեանց պաշ-
տօնէկայ էր՝ Հնդկաստանի գործոց վերա-
տեսուչ անուանեցաւ : Հրաժարեալ լորտ
Իշխանորդի տեղը : Սըր Լիթթըն Պոլ-
վէր ալ դաղթականութեանց պաշտօնէկայ
անուանեցաւ :

Լորտայի լրագրիւնը կը ծանուցու-
նեն թէ գաղղիացուց Պ. Եւրոպիոն կայ-
սեր գէտ փորձելով վերջին դաւաճանու-
թեան դործին մէջ անպարտ արձակված
Սիւնի Պիւնար անուն գաղղիացի բժիշ-
կը վերոյիշեալ դաւաճութեան մասնա-
կից ըլլալուն պատճառաւ ըստ ստակ վաս-
տրկելու առիթ ունեցեր է : Ար պատմեն
թէ գաղղիացիներն ելելէն ի վեր՝ բազմա-
թիւ անգղիացիներն այցելութեան կերթան
իրեն՝ ինքզինքնին նայել տալու պատճա-
ռանօք, եւ մեկնելու առնելին իրենց հե-
տաքերը թեան զինը կը վճարեն : Եւսն
կով Սիւնի Պիւնար 300000 ֆրանք
վաստրկել է արդէն քանի մը ամսուան
մէջ :

Օրօնի ընտանեացն համար բացված
օտորագրութեան դու մարն ալ 1 միլիոն
700 հազար ֆրանքի հասեր է կրսն :

Թարիստի Օւրիւն-լրագրիւր լուր
կուտայ թէ գաղղիական Խլեւ Եւրոպիոյ
պատերազմական նաւերն Եւրոպիոյն ծո-

վը հասնելով Արափօգայի նաւահանգիս-
տը մտեր Սիւնի-Բուէ ըսված տեղը եր-
կաթ նետեր են : Արափօգա կէս ժամ հե-
ռու է Բախուզայէն եւ խիստ զննցիկ նա-
ւահանգիստ մըն է : Տեղոյն աւարիա-
կան իշխանութիւնները սիրայիւ ընդու-
նելութիւն ընեն եւ գաղղիացուց ծովա-
պետին, եւ սովորական եղած սղջայններն
ու այցելութիւնները երկու կողմանէ կա-
տարվել են :

Թարիստին տրված հեռագրական լու-
րէ մը առնելով Պոմպայի լրագրիւնը կը
ծանուցանեն թէ անգղիացուց Լայնս ծո-
վապետին նաւախուժը Եւրոպիոյն ծով
մտեր է :

Մայիս 8/20ին այս նաւախուժին
մէկ մասը Բորֆուէն ծովային լիւր Մալ-
թայի առջեւն են հասած էր :

Լայնս ծովապետը Բորֆուէն գեո-
լմեկնած երկու քովի լորիկեր էր Եւ-
րոպիոյն ծովուն բերանը : Արեւելի որ այս
ցոյցը պատճառ առնել է վերոյիշեալ հե-
ռագրական լուրին :

Ռաշի Կոմսն լուր կուտան թէ Եւ-
րոպիոյն ծովը իրեղեմ իրեւ դաղղիա-
կան պատերազմի նաւերուն հրաման դա-
ցեր է որ եւ դառնան : Ալեքսանդր հե-
ռագրով լուր կուտան թէ յիշեալ նաւե-
րը ամսոյս 15/27ին Արափօգայի նաւա-
հանգիստն են մեկնելու :

Եւրոպիոյն Պիւնար գրված լուրերու
նայելով՝ Եւրոպիոյն իշխանութեան ծախս-
րը յանձն առել է Բրուսիոյ կառավա-
րութիւնը իրաւարար ընդունել Սարա-
ենիայի կառավարութեան հետ ունեցած
վէճին մէջ :

Ալեքսանդր լրագրիւր մը կը ծանուցանէ
թէ Սերպիոյն Եւրոպիոյն իշխանութեան
վարութեան հրաժարելու դիտաւորու-
թիւն ունի եղեր : Եւրոպի իր ուրիշը Ալ-
եքսանդր կը գտնվին : Եւս հրաժարումը
դժուարութիւններ հանելու առիթ մը ը-
լալուն, Եւրոպիոյ արտաքին գործոց պաշ-
տօնէկայ Պոլս կոմսը կ'աշխատի եղեր Ե-
ւրոպիոյն իշխանը այս դիտաւորութեան
եւ կեցընելու :

Եւսկալ չորեքշաբթի օրը հեռագ-
րով լուր եկաւ մայրաքաղաքս, թէ ամ-
սոյս 11ին տակէց ծովային ելող կայնե-
րական զօրքերը 19ին Բախուզա հասեր՝
յամաքն ելել են սիրայիւ ընդունելութիւն
գտնելով տեղոյն աւարիական իշխանու-
թեանէն :

Հարաթ օրը օսմանեան Մալթա եւ
Թուրքիոյ նաւերը եւ Սիւնի-Բուէ ֆրե-
զաթները պատերազմական մթիւր, զօք
եւ պաշար առած մայրաքաղաքէս ծած-

Դայ եղևն թախուրս երթալու համար :

1947 1948

Արիտի խառն թեան վրայ հետևելու լուրերը հուսայ մայրաքաղաքին ժողովուրդը :

« Այս առաւ Քանկայէն լըրեր
տոկեր որ մինչեւ ամօցս 20ը կը հասնին :
Այս լըրերը կը հաստատեն մեր նախըն-
կաց Թոդն մէջ հրատարակածները :

“ Եկերիւի որ Քանտիայի մէջ մեծ լիտն տիրեր է . վասն զի Ա՛տորիական շէ-
գեմաւը Քանէա հասած ժամանակը
200ի չոփ անտառաբնորդ ունի եղեր
միջը որոնք Քանտիայէն Քանէա դա-
ցեր են աւել յազա՛հով ապաստանարան
եր հոն դռներու համար :

“Այն աշտեղ շփոթութեան մէջ,
կրակ մեր լիզմակցը, միշտ միև նոյն
բարեկարգութիւնը կը շարունակէ։ Ահա-
դպցնենք տմենեկին բռնութեան դժու-
ար ճանքներէ միշտ իրենց հաւատարմու-
թիւնն ու ամսաստուիրութիւնը կը յայտ-
նեն կայսերական կառավարութեան նը-
կատմամբ։ Այլ գործակող կամ աւե-
տու ռեզիցին, որոնք խրկվոյցան, եւ
դեղացնեն իրենց դանդաղ ստածառ-
ններն անոնց աջէն գրին։ Այս անսուչ
ներք տեղեկագիրք մը բխին փաշային որ
ամենեւին դիտողութիւն չըրաւ անոր վը-
րայ եւ խոստացաւ որ Ա. Աօլես խրէ։

“Գեղացիները փաշային փախվելը
դեկով, կը պնդեն թէ իրենց ոտը ել-
վելուն նպատակը ուրիշ բան չէ՝ բայց
միայն իրենց ձայնը կայսերական կառա-
ւարութեան հասցունելի։

“ Մայրաքաղաքէս խրկելած զօրքն-
րը հասեր էին հոն :

“ Ծովագետ ԼՏՀետ փաշան Արևիկ գնաց կղզւոյն Ծովական հրամանատարութիւնը ձեռքն առնելու եւ պէտք եղած առնոր կղզին ծովաւ կողմանէ պաշարման վիճակի մէջ դնելու համար ”:

Դարձեալ նոյն քաղաքէն հեռեւեալ
ուրեքսոր կը գրեն մա'իւ 24 թուականով :

“Մայիս 4/16 ին, ապառաժու-
թիւնի երոժ ժամանակը կուտակալը Քա-
տիա էր: Յոյնիը՝ զինեալ՝ Քանեայի
վաշտին վրայնայող լեռնեբուն վըայ դու-
նար լիցան, եւ սուգական իշխանութեան
հա հըւղատորմեբուն աղեբասգիր մը լարը-
կեցին սրուն մէջ իրենց զանգամանիը կը
լայտենն:

“Պուստակալը ապստամբութեան լուրն
առնելուն պէս, իսկոյն Քանէա դեպք
վրա մը զօրք տանելով հետը, եւ յայ-
տարարութիւն մը հրատարակեց, որուն
վրջը ապստամբներուն զանգառի առիթ-
ներուն պէտք եւ անհիմն ջոյքներ
ով, իրենց անցը դառնալու եւ հանդա-
րուութեամբ իրենց գործին ղեպելու կը
յորդորէր: Պատամները մօրի չըրին
այս յորդորանքները եւ զինեալ կեդան:

«Մայիս 17/29-ին Կ...-ն և Սեդեհե-
շտեհեհեհեհեհեհ 2000 զորք հասաւ Քա-
նակա Սելե փաշայի հրամանին ասի. հե-
տեհեհեհ օրն ալ Եւթեհեհ շտեհեհաւ 1000
մարդ հանեց հոն 500ը արտանիսցի:

«Այն օրը առաջարկվեցաւ արգատամբ
ներսուն որ ցրուին տեղերնին երթան . ա-
նոնք ալ 10 օր ժամանակ ուղեցին :

“Տաճիկ դեղացիներն իրենց ընտանեօրը Քանէա, Ռէթլինո եւ Քանտիա քաղաքները փախան իրենց շերամների ու հունձքերը երեսի վրայ Թոդիլով :

«Քանախայրի մէջ մայիս 18-ին օրը յոյն մը տամէկի մը հետ կռուելով՝ զարկաւ սարսնեց զանիկա։ Այս դէպքին վերայ տամէկ գեղացիներն ոտը երան եւ ժարդատան յոյնն ու զինքն ուղեղին։ Այս փոքրիկ խռովութիւնը բարեբաղդաբար շուտով հանդարտեցաւ։ ՔիւրաՊէտեր-հան փաշային եւ հազարապետ Սոււթաֆա աղային անշիւօք եւ կտրուկ վարմունքով ։

“ Ընդ որ և բողոքական տէրութիւննց
Հիւսպատոսներն իմացուցին տեղական իշ-
խանութեան թէ պատրաստ են գործա-
կէջ ըլլալու իրենց Բողոք անպատմեն բուն
աղերսադիրներն ընդունած ըլլալով զՆին՝ սը-
խալ կազմիք տուեր են անոնց թէ պա-
րունած վարձակներին Հիւսպատոսներուն
կողմանէ նպաստ կը գտնէ : Եւս սխալ
կարծիքը ցաւաւն հետեւանքներ կրնայ
ունենայ : ”

« Ինտոխայի յոյն ընտելաց զըլուխ
նեքո ու գեթք մը կուտակալին զընցին, որուն
մէջ ընեցն զօհոյթ լինն ու շնորհակալու-
թիւնը անոր յայանելով՝ սպասամբնե-
րուն արա ապօրինաւոր վարմունքը սաս-
տիկ կը կշտամբնէ : »

Նշն լրագրին մէջ հանւ հետեւեալը
կը կարդանք :

«Անքեքի կայսերական տեսուչ՝ Բեմալ
Էֆենտին եւ Էնդզեյ ու Պաղլեյ Տին
պատմները թարգմանային Քալուզա գա-
լին : Ան հասնելու ժամանակնին պատ-
գամաւորութիւններ եկան ինքակից ը-
լալու իրենց դանդաժ վտանգներնէն աղա-
տելնուն համար : Քալուզայի քաղաքա-
պետ Ա. Բեքսիշ իր բնակարանը ասոնց
տուաւ, եւ հոգեւորներ արգիլեալ իրենց :

« Օսմանեան զօրքերուն թղթունու
թիւն կըլու։ Բարտիթի կողախոր։ Թեան
կողմանէ Բախուլա կ'ըլլու, եւ սիրաթի
ընդունելու թիւն դասն հոն։ Բաղաթի
աւարտիցի զօրքերը նուաշարաններով
զանոնք զիմաւորեցին եւ զենու որակն
պատիւներ ըրին։ Բախուլայէն երկու ժա-
մու ծախայ քաղնէն ետեւ օսմանեան
հազը հասան։

“ Գաղղիական Եջը եւ Լճիկերս նաւերը նաւահանդստին մէջ երկաթ նետած էին :

Մենք մարդ կը դովէ Հիւսէյի վա-
շային քաջութիւնն ու անշիտ թախու-
թիւնը՝ մայիս 1/13 ին յանկարծական ա-
զէտայի յարձակման անցքին մէջ : Ինքը
2900 զօրք ունենալով՝ 4000 Պարս-
տաղքի վրան յարձակեցան : Բաժմ գե-
նուորական կարգադրութիւններովը յա-
ջողութիւն ձեռք կը բերէր որչափ որ իր
զօրութիւնը Պարստաղքներէն լինէր,
բայց իր հետը ունեցած զօրքերը դեռնոր
զօրեւած անվարժ զօրքեր էին որոնք դեռ
կրտի չէին տեսած :

“Իր կորուստը 1200 մարդ կը հաշ-
ուեն մեռած ու վիրավոր : ,”

4294356

Պրուսայէն մէր արդոյ թ ղ թ ախիցն հե-
տեւեալ բերկրատ ի թ լուրերը կը դրէ մեզն:

Արդոյ հրատարակէ:
Ազգային ուսումնական լատաճաղ խմութեան
նիւփաբէին լաւը՝ որ և և կը ազգայնոյ անդուշտ
հաճելի բլլալով՝ պարաբ կը սեպմը ինծի ալ այս
նստակոյն ծանուցանել ձեզ՝ և ձեր պտտաւա-
կան լրտղիին միջոցով և ալ ազգիս ընդհանրա-
կէտանը՝ Պրոտայտ. մեր ասոյ պղղին դպրա-
տան ընտալ խնը, որ իրտն իրաւաւորապէս կա-
տարէնդա՝ ի նստիւնիծ այ կերտիկն ՚ի 18 ներկայ

ճորտի ամուսնյա ։ Վհրնու թեան սիկեղեցի բլլալու արշալուծն տեսեր ժամբ չարոխի բլլալով՝ քաղաքին վրէսեմախալ կուտախալ բարձրա գատիւ ։ Ալիւն ժանն փաշան Ի նախն որոշեալ ժամու ։ Բարեհաճեցաւ զալ գպրոցոս բառ հրառեալով Վհրա պատահի Ալիւորդ արքայան աղբ ինքնակողմնուս Բաղնիսորդի տեղւոյս եւ ներկայ գտնուեցաւ այլ ըննութեաներ ։ Բուր աշակերտները միտնէւ ձերմակ շաղիկ հազած հայերէն զեղեղիկ երգով մը եւ քահանայք եւ իշխանք գպրոցին դասն փոլոցիկ զլուխը դիմաւորեցին զնորին մեմեմ թիւեր ։ Եւ ինքնակողմնութեանք Վհրնի Ալիւորդ արքայան Ի թեան հաշիւ զպտուրտտուած տեղը նստաւ ։ Վարին մեմեմ թեան զատ ներկայ էին մեծարդոյ համարախալով Վհրա բարբերեալ ինքնիկերը ։ Ալիւն հեշիւնախներ եւ ազանները ։ շատ եւրոպոցի յարդի մարդիկ եւ կանայք նստեալ օտար տէրու թեանց հիւ պատուենեալ ։ Եւ մեծ բազմութիւն մերդդիկ եւ օտարազգի ժողովուրդն ։ որոյ՝ եւ մանամանդ բարձրա պատիւ կուտակալին ներկայութիւնը՝ մեծ ազդեցութիւն տալով պատկաւելի կը յորհնէր այս քննութեան հանդէսը ։ Զայնքեմ ճառով մը սիկեղեցի եկաւ քննութեան գպրոցին ընդարձակ սրահին մէջ ։ Կան եւ առաջ ։ Վարնաւորեալ եւ մեծ լազդապետութեան եւ Արշալոյս պատեմութեան ։ եւ ապա հետ զհետեւ Զայնքեմ քերականութեան ։ Տաճիկերէնի եւ Վազդիկաւորէնի դասատուները հանդիսացան քննութեան իրենց աշակերտներով ։ եւ ամեն մէկ լեզուի ուսման քրննութեան սիկեղեցի ։ յառաջաւոր՝ աշակերտաց մէկը մեմեմ ճառ ։ կը կարգար ։ այս կերպով յիշեալ երեք լեզուի ուսմանց մէջ եւս աշակերտները քրննութեան իրենց յառաջադիմութեամբը մեծ ապեւ զահ ըրին զհանդիսակները ։ հուսկ ուրեմն Զայնքեմ լեզուներէն ճառը կարգայտուեալ եւ օգտատա փառ ։ բարբաղդ Աստուծան Վարնի Ալիւն ինքնակողմնակալ կայսեր եւ շահագործիկ պատեստեալ Վարնայ համար յառաւ յառաւ թարմազութեան թիւնները բլլալով վերջացաւ ։ քննութեան այս շրջիկ եւ զեղեղիկ հանդէսը ։ Վարձրագատիւ փաշայն մինչեւ քննութեան վերջը հաճեցաւ մնալու ամենեւին ճանճութեան նշան մը չզուցործելով ։ եւ ապա ոտքի վնայ ի ինչով իր շնորհակալութիւն ։ ինքնակողմնակալ Վարնի սրբաբնութեան Վերապաշտի Ալիւորդ արք Եղիսիպոսին այս զեղեղիկ խօսքերով ։ «Ալիւն օգտատախալ բարեգալ թիւննախալին կնամար եւ սերը ամեն ազգի վնայ միտինակ անտարբեր եւ անխտր բլլալով՝ ամեն աշխարհ մէջ ալ ուսուեմականութեան ծաղիկուն շնորհակալ միօրոշիկ ջանք միօրինակ միօրինակ եւ որ ունի ։ փան որոյ մեծապէս զահ եւ քեզին ։ որ բոտ ուսուեմախրական ջանից եւ փախաքանապ մեր վեհապետ կայսեր փոյլ թեան ջանախորութիւն կը յաշիւն ։ քու ազգիդ լուսաւորութեան եւ ուսուեմական յառաջադիմութեան համար՝ որն որ աշխուղ տեսայ ։ ուրախ եմ եւ զոհ ։ վնան զի այս լուծ թե միայն քու ազգիդ ընդհանրութեանը համար ։ յառաջ օգտատախալ ։ Ապա եւ բնդաւենի ճառայլութիւն մին եւ անշուշտ ։ Այս համոտ օտտանաբան ։ թիւնը բնեւեմ լիտայ՝ ճարտար արդար զարձեալ շաղիկներ հազած՝ Վարնի մեմեմ թիւնը հանդերձ բուր պաշտօնիկ ։ Եւ ընդարձակ երեւելուս տարին մինչեւ Առաջորդապետ ։ Եւ արմանք եւ մեծ պատիւ ։ եւ մեծարանդ բլլալով՝ Վարնի ազգաւոր արքայութեանն ալ իր շնորհակալութիւնը յայտնեց բարձրագատիւ կուտակալին ։ որ ի շնորհս իւր եւ ի պատիւ բարեհաճեցաւ զալ գպրոցին ։ քննութեանը ։ եւ այս առթիւ պատուելի զինքն եւ Զայրդ ազգը ։

Ինչպիսիք է՝ Կորին փւմնութեան անձամբ
ներկայ գտնուիլը՝ Օսմանեան մեծացոր տէրութեան
մէջ ուսմանը ին և զիստութեան ճարհիւ-
լան համար բարեխնամ և ուսումնասիր Յնքըն-
կանը և բոլոր նախարարաց ունիցած մեծ եռանդը-
նայնք ապացոյց և ե նշան է։ Հայտ ազգին ալ պա-
տիւ բըլայով՝ բոլոր հանդիպակոյնք ալ գոհ և
ուրախ իր լային տեսնելով է՝ Կորին փւմնութեան
և ազգին մատարեալ մանկանց ուսման մէջ բոսծ
գոգնել յատաճարիւթ ինքն իր։ Այստեղ, ազգի
հրատարակիչ, իր խնդրեմ՝ որ դուք ալ տես ընտել-
թեան հիշքը։ Նկարող բոլոր հաճեալ պատուական
ընդգրդդ մէջցով հրատարակելու յաբախութիւն
արտի ազգասիրաց և ի սարժանս ընդ հանուն ազ-

1858 թվական 20
Գրութայ :

Հալէպէն ալ հետեւեալ նամակը կը գրեն մեզ :

Հաշվա 1858 մայիս 10.
Աւստրալիայի խմբագիր Մալա պատուաւ
կան լրագրող.

Զեր պատուական լրտղությն հշերուն մէջ

Երբէ մն երբէ մն հայկապետացոյ դպրատանց յոս
առջագիծս թիւնները կարգալով՝ սիրտերնիս յոս
զատում ուրախութեամբ կը լեցուի։ Ասան
ազգային ուսումնական յառաջագիծս թիւնները
պատճառ եղով՝ ազգասեր անձինք զոսն թիւ
Մատուցող Գնորդացի տը ներհայով արժանի
համարիմ մեր այդ բարեբաղդութիւնը ձեր պատ
ւական լազրոյն միջոցաւ ազգասեր հասարակու
թեան հաղորդել։ Միտքեան մեծագոյտի
Սարգիս ապան՝ որ իր գովելի ազգասիրութեամ
բը բոլոր ազգայնիցս երախտալարտ բրած է, տա
րիէ մը ի վեր բոլոր ծանրք իր քրակեան հաղա
ղովնից համար դպրաց մը հաստատած է, ու սկէ
յառաջ զայնք բարեքններ անմահ յիշատակ սի
տի ուլան իր առաքինութեամբ, ինչպէս որ արգ
եամբ երեւցաւ այս օրերս՝ այն դպրոցին վեցում
եայ քննութեան հանդէսը կատարելով ի նկատ
կարութեան Չեան։ Կենդանու եպիսկոպոսի
և բազում հանգիստականաց, Աստ քննութեան
թէլ օրիորդաց ցրցուցած յառաջագիծս թիւնք
մահաւ տեղ Միտքեան տգուսահի Կղերարեթիմ
բիւրդին հմտութիւնը՝ թէ Երբեմնական վարդ
գոպտութեան թէ թէ Մարզ զայն և ազգային
պատմութեան մէջ, բոլոր հանգիստականաց սիրտ
անուշայեան ուրախութեամբ լեցուց, մահաւանդ
երբ տնի տգուսական օրիորդը՝ որ գեւա ու թը ին
տաւորեան է՝ քննութեան յառաջ համառօտ բայց
ազգաւ խօսքերով թէ իրեն և թէ իր բնիկներ
կիչներուն ուսմանը մէջ երեւցին իր խաղութեան
ցը համար հանգիստականաց ներդաւառութիւնը
ինդրեց, նոյնը Արաբացի լեզուաւ կոխն յով։ Աս
տեան իմ թէ մեծ յոյս կանենալով յիշալ օրիորդաց
առաջող յառաջագիծս թիւնք ուստի և անհր
ճառեալու պարտաւորութիւն կը համարիր մը
այսպէս բարեւայ պատճառ։ Եղով ազգասեր յար
դելը ին և անհնոյն օրիորդաց աստիարակ արժան
նայարդ Ա. Ջովանի վարժապետին մեր անկեղծ
ընտրահայտութիւնը նուիրել Ձեր պատուական
լրագրութիւն միջոցաւ։

W'rouf'ke wyfje

ԽԱՐՉ ԼՈՒՐԵՐ

Անցեալ Հինդաթի օրը վաճառեալ
Մահմաւ փաշային քաղաքական տեսնա-
նով թեան արարողով թիւեր կատարեցաւ
ի ներկայով թեան ղեկաւոր նախարար-
ներուն եւ արքունական տիկնոջ : Այս
արարողով թիւեր կատարվին եւս ,
բարձրագատիւ Քէմիկ Սուլթանը տան
եւ չորս թիւ քաշող վառարար եւս մը նըս-
տած , Տըմա Ալահաճէի կայսերական պա-
լատէն Իմրեկան գնաց մեծաշաւք հան-
գիսիս : Տէրութեան բոլոր նախարարնե-
րը նաւերով ու գետիկ ղտղին :

Դոյն օրը բարձրադասիւ Շէմքիլ
Սուլթանին եւ փեսմ․ Ստճուտ փա-
շային հարսանեաց հանդէսը վերջացաւ,
եւ անմիջապէս բարձրադասիւ Սինիբե
Սուլթանին եւ փեսմ․ Իշհամի փաշային
հարսանեաց հանդէսն սկսաւ :

Ուրբաթ օրը վեհմ. Մահմադ Կա-
շան Տղմա-Պահաճի պաշտան երթալով՝
իր խորին երախտալիստ թեան պարա-
ւորութիւնը մատուց () զոտաւառա Եւթ-
նախոյն : Եւրին կայսերական զեհաւա-
ռութիւնը նոյն օրը ցերեկեան աջօթ-
քին ետեւ Էմիրեան դնաց այցելութիւն
ընելու իւր նոր ամանացեալ զեհազոյն
դասերը :

Բարբր. Մինիկէ Սուլժանըայտոր
Հանդիսիւ Մանիքեօյ պիտի տարպիւ իրեն
Համար պատաստարպիւմ պաշտօր, եւ իր
Հարսանեաց Հանդէսներն ալ այս իրիկուն
պիտի վերջանան :

— Եղիպտոսի վախճանեալ Մէջէն
Ընկ փաշայի որդի վախճանեալ Թատուն
փաշայի ամուսին Սրբորը Հանրի անց-
եալ շարժու վախճանեցաւ Ի Հասակի
70 ամոյ :

— Արսից շահին արտաքոյ կարգի
լնադօր դեպքան Տէրութեան խանին առաջին
խորհրդական հայալղի փեսմաշուք Սեր-

Կ. ՊՕԼԻՍ. ՉԻՆԻԼԻ ԽԱՆ